

Referat af mødet i Dansk Tegnsprogråd torsdag d. 9. februar 2017

Sted: Dansk Sprognævn, Worsaaesvej 19, 4., 1972 Frederiksberg

1. Godkendelse af referat fra rådsmødet d. 13. september 2016 (AK)
2. Regnskab 2016 og budget 2017 (JBN)
3. Aktivitetsplan for 2016 (AK)
4. Status for svartjeneste (JBN)
5. Status for digitaliseringsprojektet (videobåndene fra UCC) (AK)
6. Status for dansktegnprog.dk (CV)
7. Tema på sproget.dk om dansk tegnsprog (CV)
8. Rapport om tegnbaser (CV)
9. Status for tegnbasen (AK)
10. Kontakt med lederkollegiet for de lands- og landsdelsdækkende tilbud for børn, unge og voksne med høretab og døvblindhed (JBN og AK)
11. Nordisk Sprogfest, 18.-21. september i Aarhus (JBN og AK)
12. TegNord (JBN)
13. Aktivitetsplan for 2017 (AK)
14. Mødedatoer i 2017 (JBN og AK)
15. Siden sidst
16. Eventuelt

Deltagere: Elisabeth Engberg-Pedersen (formand), Bo Hårdell (næstformand), Hanne Langeland, Jette Hedegaard Kristoffersen, Ole Ravnholt, Janne Boye Niemelä, Anne Kjærgaard, Catrine Voigt

Til orientering udskydes punktet med en repræsentant fra Socialstyrelsen til et senere møde.

1. Godkendelse af referat fra rådsmødet d. 13. september 2016 (AK)

Referatet er godkendt over mail. Hvis der er yderligere kommentarer til referatet, kan medlemmerne komme med dem under dette punkt. Referatet vil derefter blive lagt på dsn.dk/tegnprog.

Bilag:

- Referat fra rådsmødet d. 13/9

Beslutning:

Referatet blev godkendt. Ordet "dagsorden" fjernes fra dette og kommende referater.

2. Regnskab 2016 og budget 2017 (JBN)

Vi præsenterer regnskabet for 2016 og budgettet for 2017.

Bilag:

- Regnskab for 2016
- Budget for 2017

Kommentarer:

Regnskabet for 2016 blev godkendt.

Vi har hensat knap 400.000 kr. fra 2016. Midlerne er især hensat til dansktegnprog.dk og digitaliseringsprojektet. Vi bør holde et rådsmøde tidligt på efteråret (i september 2017) så vi i god tid inden udgangen af 2017 kan diskutere hvordan vi får brugt evt. overskydende midler.

Budgettet for 2017 blev godkendt.

Ole Ravnholt mente der var meget få penge afsat til rejser. Janne tager til Stockholm til juni på korpuseminar, ellers har afdelingen ikke planlagt nogen rejser. Rådet tilskyndende til at Janne og Anne – så vidt muligt – tager på fagligt relevante konferencer og seminarer.

3. Aktivitetsplan for 2016 (AK)

Vi redegør for status for aktivitetsplanen for 2016.

Bilag:

- Aktivitetsplan for 2016 – status december 2016

Kommentarer:

Der var generel tilfredshed med at en række af årets opgaver enten var afsluttet eller havde ændret status til driftsopgaver.

Ideen om årets tegn er foreløbigt sat på hold – vi venter og ser om der er nogen der vil kære årets danske ord 2017. Hvis der er det, kan vi forsøge at knytte årets tegn til kåringen af årets danske ord.

4. Status for svartjeneste (JBN)

Vi orienterer om status for svartjenesten, herunder diskussionen om hvorvidt rådsmedlemmer må følge med i diskussionerne på referencegruppens facebookside.

Kommentarer:

Det blev besluttet ikke at begynde at reklamere mere for svartjenesten. Janne og Anne bruger nemlig en del tid på at besvare sproglige spørgsmål.

Vi har ikke spurgt referencegruppen om et eller flere rådsmedlemmer må blive medlem af referencegruppen. Vi spørger i forbindelse med næste møde for referencegruppen (der afholdes i løbet af 2017).

Rådsmedlemmerne inviteres til næste møde for referencegruppen. Til næste møde bør vi bl.a. fokusere på afdelingen (og Dansk Sprognævns) holdning til sprogplanlægning.

Janne eller Anne sender Elisabeth Engberg-Pedersen den ppt-præsentation vi brugte på referencegruppemødet i september 2016 (så Elisabeth kan få en fornemmelse af indholdet).

5. Status for digitaliseringsprojektet (videobåndene fra UCC) (AK)

Janne og Anne redegør for status for projektet. Vi (især Kenneth) arbejder videre med at sortere og digitalisere båndene, og vi har taget kontakt med CLARIN for at undersøge mulighederne for at tilgængeliggøre optagelserne via CLARIN.

Kommentarer:

Anne fortalte bl.a. at afdelingen er færdig med digitaliseringen af relevante Umatic-bånd (ca. 400). 100 bånd med irrelevante optagelser bliver kasseret snarest (UCC ønsker ikke at få dem retur).

Det blev diskuteret om man skulle lade være med at kassere båndene med fremmede tegnsprog, men det blev besluttet at gøre det (det drejer sig om ganske få bånd, og det kan være svært at se relevansen af dem).

I løbet af 2017 er det målet at komme i gang med at tilgængeliggøre de digitaliserede optagelser på CLARIN. Det kræver en aftale med deltagerne på optagelserne, og at vi lægger os fast på nogle metadata.

Afdelingen foreslår følgende metadata: sprog, elicitationsmetode, optageår, person, køn, fødselsår, alder og overordnet emne for optagelsen (fx Sovjetunionen). Rådet bakkede op om disse metadata. Jette Hedegaard Kristoffersen nævnte at det kunne være relevant at registrere formålet med optagelsen (fx undervisning) som metadata. Rådet har ikke behov for at blive inddraget i den videre diskussion om relevante metadata.

6. Status for dansktegnprog.dk (CV)

Catrine, Janne og Anne orienterer om status for dansktegnprog.dk.

Catrine orienterede.

Kommentarer:

Flere medlemmer af rådet ønskede at en af målgrupperne for dansktegnprog.dk er den interesserede offentlighed. Det blev også diskuteret om siden skal rette sig mod døve udlændinge der slår sig ned i Danmark, der har et andet tegnsprog end dansk tegnsprog som modersmål. Konklusionen på målgruppediskussionen blev at vi fortsætter med at rette siden

mod de målgrupper vi allerede har identificeret. Vi må så se om den rent faktisk ikke også kommer til at være relevant for den interesserede læser..

Flere rådsmedlemmer pointerede at selvom sproget.dk er forbillede for dansktegnsprog.dk, så er den sprogpoltiske situation for dansk tegnsprog en helt anden end for dansk. Derfor er det også vigtigt at dansktegnsprog.dk henvender sig til majoriteten, altså folk der har dansk som modersmål.

Jette Hedegaard Kristoffersen nævnte at Tegnsprogsordbogen også har en quiz. Den er vi velkomne til at lade os inspirere af. Jette sender link til quizen.

Elisabeth Engberg-Pedersen nævnte at man kunne indlede temaet om låneord med en kort definition af låneord. På den måde ville både tegnsprogstalende og ikke-tegnsprogstalende have et fælles udgangspunkt for at forstå en temaside om låneord (og på den måde ville man også henvende sig til folk der ikke taler tegnsprog).

Ole Ravnholt foreslog at man havde et tema på siden om at tegnsprog ikke bare er et hjælpemiddel. Det ved tegnsprogstalende ganske vist godt, men de har brug for argumenterne for at det forholder sig sådan.

Vi diskuterede hvordan indholdet på siden kunne kvalitetssikres. Rådsmedlemmerne vil gerne læse de sider igennem som de er bedst til at indholdstjekke. Afdelingen står for at lave en liste over hvem der skal tjekke hvad inden der indspilles videoer. Afdelingen vil gerne lønne rådsmedlemmer (eller andre) for at kvalitetstjekke indholdet. Det vil ikke være relevant i alle tilfælde, men måske i nogle.

Vi skal være opmærksomme på at oplægget til videoerne på dansktegnsprog.dk er dansk tekst. Bo Hårdell kunne evt. medvirke i forbindelse med oversættelsen; i så fald skal det koordineres med Schwung.

7. Tema på sproget.dk om dansk tegnsprog (CV)

Catrine er hovedforfatter på sprogtemaet og orienterer om status for projektet.

Kommentarer:

Der var ingen kommentarer, arbejdet skrider frem som det skal, og vi håber at Catrine er færdig inden hun stopper midt i marts. Elisabeth Engberg-Pedersen har læst udkastet igennem og diskuterede det igennem med Catrine efter rådsmødet.

8. Rapport om tegnbasen (CV)

Catrine vil kort præsentere sin rapport. Hun har fokuseret på tolkefirmaernes tegnbasen i denne rapport – andre resurser vil vi gøre opmærksom på på dansktegnsprog.dk.

Bilag:

- Spørgeskemaundersøgelse af tolkefirmaers tegnbanker

Kommentarer:

Catrine har fundet de tolkefirmaer hun har sendt spørgeskemaet til, på nettet. Det blev besluttet at vi skal tjekke med DNTM's liste over tolkefirmaer om der er nogle tolkefirmaer på deres liste som vi ikke har med i undersøgelsen. Det bør i så fald nævnes i rapporten.

Det blev diskuteret hvordan rapporten skal bruges. Den blev lavet fordi rådet var interesseret i spørgsmålet, og det er oplagt at der må foregå en del sprognormering med udgangspunkt i tegnbaserne.

De forskellige firmaer bag tegnbaserne vil næppe være interesserede i at samarbejde – de er jo konkurrenter. Måske kunne man sende Elisabeth Engberg-Pedersens tekst *Ordlister og ordbøger: Hvad er forskellen?* til tolkefirmaerne. Der var også forslag om at man kunne oprette en referencegruppe hvor man tjekkede forekomsten af et bestemt tegn i div. tegnbaser. Man kunne også lægge rapporten på nettet i anonymiseret form, men spørgsmålet er om den bør være et offentligt dokument. Det blev besluttet at det skal tænkes igennem hvad der videre skal ske med rapporten.

Elisabeth Engberg-Pedersen overgav diverse småkommentarer til rapporten til Catrine efter rådsmødet.

9. Status for tegnbasen (AK)

Der bliver for øjeblikket arbejdet på en løsning hvor Afdeling for Dansk Tegnsprog får adgang til Tegnsprogordbogens tegnbaser. Janne og Anne orienterer om status for projektet.

Kommentarer:

Tegnsprogordbogens ilx er baseret på quicktime, men quicktime er ikke godkendt af Statens IT. Vi arbejder videre på en løsning.

10. Kontakt med lederkollegiet for de lands- og landsdelsdækkende tilbud for børn, unge og voksne med høretab og døvblindhed (JBN og AK)

Janne og Anne var til møde med lederkollegiet i december 2016. Vi har efterfølgende (i samarbejde med lederkollegiet) udarbejdet et dokument med de punkter som lederkollegiet gerne så at afdelingen eller rådet arbejdede videre med. Vi vil gerne diskutere dokumentet med rådet og lade rådet beslutte om vi skal arbejde videre med nogle af temaerne i dokumentet.

Bilag:

- Opsamling på møde med lederkollegiet

Beslutning:

Jette Hedegaard Kristoffersen undersøger om CEFR-standarden for tegnsprog er oversat til dansk og giver resten af rådet og afdelingen besked. Efter mødet: Den er ikke oversat.

Afdeling for Dansk Tegnsprog laver en lille brochure der kort redegør for at dansk tegnsprog er et sprog, og henviser til temaet på sproget.dk og dansktegnsprog.dk. Brochuren skal henvende sig til relevante myndigheder og medarbejdere.

Det er godt at vide at Materialecentret er interesseret i et samarbejde. Lige nu er der – i hvert fald indirekte – etableret et samarbejde i kraft af projektet om læsestøtte (der varetages af Center for Døvblindhed og Høretab, som Materialecentret er en del af).

Undersøgelsen af tegnsprogsniveauet på skolerne i dag sammenlignet med for X antal år siden ville være et større forskningsprojekt, som vi ikke umiddelbart har mulighed for at sætte i værk. Det ville kræve at vi kunne udpege personer der ville kunne formulere og gennemføre projektet. Det kan vi ikke umiddelbart, og derfor starter vi med at undersøge om CEFR-standarden for tegnsprog er oversat og laver en brochure om dansk tegnsprog.

Janne og Anne orienterer lederkollegiet om rådets beslutninger.

11. Nordisk Sprogfest, 18.-21. september i Aarhus (JBN og AK)

Janne og Anne vil orientere om vores (og resten af det nordiske tegnsprogsnetværks) overvejelser omkring netværkets arrangement(er) ved Nordisk Sprogfest i Aarhus.

Kommentarer:

Anne redegjorde for afdelingens planer om at holde netværksmøde for det nordiske tegnsprogsnetværk, holde et arrangement hvor døve fortæller om hvordan det er at være tosproget, og et arrangement med deltagelse fra div. fagpersoner der har forstand på døves tosprogethed. Rådet sluttede op om de skitserede ideer til arrangementer. Vi venter på reaktioner fra det nordiske tegnsprogsnetværk og arbejder så videre med vores planer.

Ole Ravnholt gjorde opmærksom på at Jan-Ola Östman fra Finland har medvirket i en række videoer om tegnsprog. Dem kunne vi lade os inspirere af.

Anne opfordrede i øvrigt til at rådet giver os besked hvis de har ideer til hvor arrangementet kan annonceres.

12. TegNord (JBN)

På sidste rådsmøde blev siden <http://www.tegnorden.dk/> diskuteret. I forlængelse af netværksmødet i Finland blev der nedsat en arbejdsgruppe hvor man vil diskutere om man skal forsøge at søge penge til en ny side om nabosprogsundervisning. Til sidste rådsmøde bad rådet om en uddybning af hvilke problemer der er med <http://www.tegnorden.dk/>. På det grundlag vil rådet gerne drøfte diverse mulige løsninger.

Kommentarer:

Janne må selv afgøre om hun kan overkomme at sidde i en arbejdsgruppe der skal søge om penge og evt. have ansvaret for at lave en ny og bedre hjemmeside.

13. Aktivitetsplan for 2017 (AK)

Vi redegør for vores udkast til en aktivitetsplan for 2017.

Bilag:

- Udkast til aktivitetsplan for 2017

Kommentarer:

Rådet sluttede op om udkastet til en arbejdsplan for næste år, dvs. afdelingen bruger især 2017 på at arbejde videre med de større projekter vi har sat i løbet af 2016.

Der var enighed om at der ikke er behov for at afholde dialogmøder i løbet af 2017 – der er masser af andre udadvendte aktiviteter. Der var bred tilslutning til at vi kontakter UCC og prøver at lave et oplæg for de tolkestuderende – det kunne blive et tilbagevendende arrangement. Der var desuden bred enighed om at vi skal holde endnu et møde med referencegruppen i løbet af 2017 (se også pkt. 4).

Jette Hedegaard Kristoffersen foreslog i øvrigt at vi arrangerer nogle temamøder om forskellige aspekter af dansk tegnsprog – det blev efterspurgt på dialogmøderne.

14. Mødedatoer i 2017 (JBN og AK)

Janne og Anne foreslår at vi mødes 3 gange i år (ifølge vores forretningsorden skal vi holde 2-4 møder om året). Vi foreslår at vi mødes i slutningen af maj 2017 og i løbet af oktober 2017.

Beslutning:

Vi holder et rådsmøde til september. Janne og Anne sender en doodle ud i løbet af august så vi kan fastlægge en dato (på det tidspunkt ved Elisabeth Engberg-Pedersen hvornår på ugen hun underviser).

15. Siden sidst

- Cathrine Voigt er ansat i job med løntilskud fra d. 14. oktober 2016 til d. 15. marts 2017 (AK).
- Orientering fra mødet om webtilgængelighedsprojektet/Materialecentret i Aalborg (JBN og Jette Hedegaard Kristoffersen).
- Evaluering af Dansk Tegnsprogråds tilfredshed med afdelingens arbejde.

Kommentarer:

Janne og Jette Hedegaard Kristoffersen sender en mail til webtilgængelighedsprojektgruppen med div. kommentarer.

Evalueringen af Dansk Tegnsprogråds tilfredshed med afdelingens arbejde udgik pga. tidsnød.

16. Eventuelt

Janne og Anne overvejer hvor mange tolke vi skal have til næste møde. Vi har penge til at betale for en tredje tolk hvis det er nødvendigt. Der er behov for en tolk der kan tolke i pauserne.

Hanne Langeland fortalte at medarbejderne hos Socialstyrelsen ikke har dyb faglig indsigt i tegnsprogsområdet, og det vil derfor næppe være relevant med et møde med en repræsentant fra Socialstyrelsen. Kommentaren om det udskudte møde slettes derfor fra kommende dagsordner.